

PROGRAM EKOŠOLA O PODNEBNIH SPREMEMBAH Programme Ekošola on climate change

Dunja Dolinšek¹, Tanja Cegnar

Program Ekošola je največja mednarodna mreža otrok, mladih, vzgojiteljev ter učiteljev na svetu, ki okoljsko vzgojo in načela trajnostnega razvoja vključujejo v vsakodnevno delo in učenje. V Sloveniji v programu sodeluje več kot 132.000 otrok, učencev in dijakov ter 8.600 vzgojiteljev ali učiteljev (ekokoordinatorjev), mentorjev in projektnih vodij. V šolskem letu 2017/2018 je vanj vključenih 717 ustanov z vse Slovenije. Nosilec mednarodnega programa Eco-Schools je FEE International (Mednarodna fundacija za okoljsko vzgojo), v Sloveniji pa Društvo DOVES-FEE Slovenia.

Vsebinsko bogate in zanimive aktivnosti z različnih tematskih področij so zasnovane tako, da jih je mogoče izvajati kot sestavni del, kot dopolnitev ali kot popestritev učnega programa. Z njimi povezujemo različne vsebine, organizacije in posameznike iz lokalnega ter družbenega okolja, s čimer gradimo dogovoren donos do okolja, ljudi in našega življenja na splošno.

Načrtovanje in izvajanje aktivnosti delimo na tematske sklope: odpadki, voda, energija, promet, zdravje in prehrana, okolica šole, biotska raznovrstnost, ohranjanje našega sveta, podnebne spremembe in splošno.

Z njimi zagotavljamo celovit pristop, ki hkrati spodbuja medpredmetno povezovanje in pridobivanje znanja za življenje. To sta tudi ključni prednosti programa Ekošola, saj želimo, da vsaka ustanova prepozna okoljske in druge probleme najprej v svojem lokalnem okolju in se sama odloči, kako se bo nanje odzvala in jih odpravila.

Slika 1. Udeleženci dogodka v Radencih, 10. maj 2018 (foto: Dunja Dolinšek)

Figure 1. Participants in Radneci, 10 May 2018 (Photo: Dunja Dolinšek)

Maja 2018 smo na dveh dogodkih, ki sta jih sofinancirala Eko sklad in Ministrstvo za okolje in prostor, že vpeljali tematiko podnebnih sprememb. V šolskem letu 2018/2019 bomo v programu Ekošola dodali tematski sklop Podnebne spremembe. Čeprav se podnebne spremembe na določen način nanašajo na vse tematske sklope, trenutno še niso sistematično vključene v program. Na mednarodni ravni programa Ekošola je sklop podnebne spremembe že prepoznan in vključen kot samostojni tematski sklop. V slovenskih ekošolah ga bomo pričeli aktivno izvajati v šolskem letu 2018/2019. 10. maja 2018 je v

¹ Društvo DOVES-FEE Slovenia

Radencih potekala mednarodna konferenca z naslovom "Od semena, zelenjave, sadja do gibanja in zdravja za zdravo srce".

Vsebina mednarodne konference je bila namenjena hrani, zdravi in varni prehrani, gibanju za zdravo srce, šolskim vrtovom, odgovornemu prehranjevanju, zmanjševanju količine zavržene hrane in tudi podnebnim spremembam, ki bo vodilna tema v okviru programa Ekošola v prihodnjem šolskem letu.

Mednarodne konference se je udeležilo 210 vzgojiteljev, učiteljev in profesorjev iz vrtcev, osnovnih in srednjih šol iz vse Slovenije, ki so svoje strokovne prispevke predstavili v šestih sekcijah. Sto šest udeležencev je predstavilo primere dobrih praks s področij zdrave in varne prehrane, odgovornega prehranjevanja, zmanjševanja količin zavržene hrane, gibanja in šolskih vrtov kot enega od primerov za lokalno pridelano hrano. Povzetki primerov dobrih praks po sekcijah so na voljo na spletni strani programa Ekošola.

Slika 2. Predavanje o podnebnih spremembah, Radenci, 10. maj 2018 (foto: Dunja Dolinšek)

Figure 2. Presentation on climate change, Radneci, 10 May 2018 (Photo: Dunja Dolinšek)

O podnebnih spremembah je spregovorila mag. Tanja Cegnar, ki je razložila, zakaj je pomembno, da poznamo podnebje in se mu prilagodimo. Nepoznavanje podnebnih sprememb je povezano z velikim tveganjem, ki se bo v prihodnosti še povečevalo. Segrevanje ozračja je neizogibno, zato je treba upoštevati tudi podnebne projekcije za prihodnost, ki bodo vplivale na različna področja gospodarskega in družbenega življenja.

Slika 3. Udeleženci so posadili jablano, Radenci, 10. maj 2018 (foto: Dunja Dolinšek)

Figure 3. Participants planted apple tree, Radneci, 10 May 2018 (Photo: Dunja Dolinšek)

V četrtek, 31. maja 2018, je v Grosupljem potekalo že XII. Srečanje koordinatorev ekovrtcev, ki se ga je udeležilo več kot 130 predstavnikov iz vse Slovenije. Namenjeno je bilo pridobivanju temeljnih izkušenj in znanj o ekologiji odnosov in znanj o naravi. Vsa bitja so med seboj povezana in odvisna od naravnih virov in drugih dobrin. Okoljske probleme ustvarja človek in jih bo potrebno čim prej in čim

bolj učinkovito reševati. Ne govorimo le o biološki ogroženosti rastlin, živali in človeka, ampak za ogroženost človekovega notranjega sveta ter njegovega kulturnega in socialnega okolja. Ekologija odnosov v vzgojno-izobraževalnem procesu temelji na strokovnih delavcih, ki morajo razvijati pozitiven odnos do sebe, do soljudi in je pogoj za zmožnost pozitivnega odnosa do okolja.

Slika 4. Udeleženci dogodka v Grosupljem, 31. maj 2018 (foto: Dunja Dolinšek)
Figure 4. Participants in Grosuplje, 31 May 2018 (Photo: Dunja Dolinšek)

Udeleženci so obravnavali Ekoakcijski načrt - program dela za vrtce v šolskem letu 2018/2019. Vsebine so usmerjene k otrokovemu ustvarjalnem okolju, kjer otrok živi in ustvarja ob vzpodbudnih starših, vzgojiteljih in učiteljih. Skozi igro se otroci razvijajo od gibalnega, čustvenega in socialnega področja, ki so obogatena z elementarnimi ekološkimi vsebinami. Program dela obsega poleg vsebine zgodnjega naravoslovja, tudi obvezne tematske sklope (Voda-Energija, Odpadki-krožno gospodarstvo in Podnebne spremembe). Vrtci bodo s programom za 2018/2019 opredelili aktivnosti na področjih: oblike varčevanja z vodo in zdravega življenjskega sloga, pravilno ravnanje z odpadki ter zgodnje osveščanje otrok o podnebnih spremembah.

Pri pozitivnem odnosu do okolja je pomembno tudi razumevanje podnebnih sprememb. Le tako se bomo prilagodili spremembam, ki nas že in nas bodo spremljale. Na srečanju koordinatorjev ekovrtev je mag. Tanja Cegnar predstavila, kaj vse vpliva na podnebni sistem, ki je soodvisen od naravnih pojavov in človeških dejavnikov. Podnebje v prihodnosti se bo še spreminjalo in od nas je odvisno, ali se bomo znali prilagoditi novim podnebnim razmeram.

Slika 5. Popoldne so se udeleženci podali na naravoslovno učno pot, 31. maj 2018 (foto: Dunja Dolinšek)
Figure 5. Participants walking on natural science learning path, 31 May 2018 (Photo: Dunja Dolinšek)

